

Львівський національний університет імені Івана Франка

Географічний факультет

Кафедра туризму

Пояснювальна записка
до магістерської (кваліфікаційної) роботи
Магістр
_____ (освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему :

**Конкурентоздатність туристичного продукту сільського туризму
Закарпатської області**

Виконав: студент II курсу, групи ГРТм-21с

Спеціальності 242 Туризм

Туристична діяльність _____
(шифр і назва напрямку)

Гервазюк Р. О. _____
(прізвище та ініціали)

Керівник доц. Манько А. М. _____
(прізвище та ініціали)

Рецензент _____
(прізвище та ініціали)

ЛЬВІВ – 2023 року

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Географічний факультет
Кафедра туризму

Допущено до захисту.
Завідувач кафедри

_____
проф. Мальська М.П.

„_____” _____ 2023 р.

Гервазюк Роман Олександрович

**Конкурентоздатність туристичного продукту сільського туризму
Закарпатської області**

Магістерська робота

Спеціальність 242 Туризм

Спеціалізація – Туристична діяльність

Науковий керівник –
кандидат географічних
наук, доцент
Манько Андрій Михайлович

_____
(підпис магістра)

_____
(підпис)

ЛЬВІВ – 2023 року

ЗМІСТ

Вступ	4
Розділ 1. Теоретичні основи створення і просування до споживача конкурентноздатного туристичного продукту	6
1.1. Основні категорії сільського туризму.....	6
1.2. Поняття про туристичний продукт та організаційно-економічні особливості його створення	9
1.3. Комплекс просування туристичного продукту	14
1.4. Особливості туристичного продукту у сільському туризмі	18
1.5. Організаційно-правові засади створення й збуту агротуристичного продукту.	30
Розділ 2. Аналіз територіальної організації сільського туризму та агротуристичного продукту Закарпатської області	40
2.1. Територіальна організація туристично-ресурсного потенціалу регіону ...	40
2.2. Структура регіонального туристичного продукту сільських місцевостей Закарпаття	51
2.3. Типологія районів Закарпатської області за різноманітністю пропонованого туристичного продукту сільського туризму.	56
Розділ 3. Аналіз конкурентноздатних переваг туристичного продукту осередків сільського туризму Закарпатської області	69
3.1. Цінова політика осередків сільського туризму регіону	69
3.2. Маркетингова політика збуту туристичного продукту осередків сільського туризму регіону.	81
3.3. Конкурентні переваги осередків сільського туризму регіону щодо якості ресурсного потенціалу	86
Розділ 4. Стратегія розвитку сфери сільського туризму Закарпатської області	91
4.1. Програма розвитку галузі до 2010 року	91
4.2. Основні проблеми і перспективні напрямки розвитку сфери сільського туризму Закарпатської області	92
Висновки	97
Список використаної літератури	100

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку туризму велике значення має економічна розвиненість певної території. Тому дана дипломна робота бере за мету дослідити економічний розвиток сільського туризму Закарпатської області та її конкурентоздатних переваг і можливості розвитку туристичного продукту сільського туризму в майбутньому.

Розвиток туристичної галузі впродовж останніх років характеризується позитивною та сталою динамікою. Створення нового іміджу українського туристичного продукту, конкурентоспроможного в нашій державі та за кордоном, комплексний підхід до розвитку туризму та курортів на регіональному рівні, підтримка розвитку малого та середнього бізнесу у туристичній сфері, зумовили неухильне зростання кількості туристів та обсягів наданих ним послуг.

Таким чином, ми можемо твердити про актуальність вибору теми дипломної роботи, пов'язаної із аналізом питань розвитку туризму і відпочинку у сільській місцевості Закарпатській області.

Метою даної дипломної роботи є вивчення основного туристичного продукту у сільській місцевості Закарпатській області і перспективи його розвитку в майбутньому.

Результати аналізу знайшли своє відображення у вступі, чотирьох розділах та висновках.

Перший розділ дипломної роботи присвячений теоретичним основам та організаційно-економічним особливостям створення і просування до споживача туристичного продукту, комплексу просування та особливостям туристичного продукту у сфері сільського туризму.

У другому розділі роботи подається аналіз територіальної організації сфери сільського туризму та структури регіонального туристичного продукту, охарактеризовані основні центри сільського туризму, історико-архітектурні пам'ятки та природно-заповідний фонд Закарпатської області.

Третій розділ дипломної роботи має за мету аналіз конкурентноздатних переваг туристичного продукту центрів сільського туризму Закарпатської області її цінову та маркетинговозбутову політику.

Основні перспективи та проблеми розвитку області, стратегія розвитку сфери сільського туризму Закарпатської області та програма розвитку галузі до 2020 року знайшли своє відображення у четвертому розділі дипломної роботи.

Завершується робота висновками, які узагальнюють результати проведеного аналізу.

ВИСНОВКИ

З метою підвищення туристичної привабливості регіону значну увагу необхідно приділяти підвищенню якості послуг у сфері сільського туризму, модернізації та реконструкції засобів розміщення, а також пошуку ефективних власників туристично-рекреаційних об'єктів та залучення інвестицій у галузь. Також зрозуміло, що без розвитку інфраструктури сільського туризму та, відповідно, додаткових туристичних послуг заклади агротуризму Закарпаття не матимуть попиту на ринку послуг. Тому цього року потрібно ще багато працювати над розвитком інфраструктури. Найбільш популярними в Закарпатській області є такі види туризму: оздоровчо-лікувальний; види активного відпочинку (пішохідний, лижний, водний, верхова їзда); кантрі зелений; екскурсійна діяльність. Території національних та ландшафтних парків Закарпатської області створюють найсприятливіші умови для розвитку сільського зеленого туризму, де можна поєднати повноцінний відпочинок та розкриття природного, історико-культурного потенціалу краю. . Закарпатська область є чудовою територією для розвитку сільського туризму, відпочинку та оздоровлення. На базі бальнеологічних ресурсів можна розвивати і вдосконалювати вже існуючу зону відпочинку та лікування в сільській місцевості. Але при цьому необхідно подолати низку проблем, після чого область стане однією з найприбутковіших у сфері сільського туризму. Інноваційним туристичним продуктом сільської місцевості Закарпатської області, який набуває все більшої популярності, є етнографічний фестивальний туризм, який часто поєднують із винним та екзотичним туризмом. Головним центром етнографічно-святкового туризму є гірська Рахівщина з багатими традиціями гуцульських горян. Гуцульські фестивалі народного мистецтва, ярмарки гуцульських ремесел, «Гуцульська бриндзя», «Ходи вівчарів на здобич», різдвяні вертепи та інші цікаві народні заходи та музично-танцювальні обряди є цікавими для туристів. Дуже перспективним потенційним туристичним продуктом, який можна сформувати на базі гірських агрофермських мереж Закарпаття, є транскордонний кінний туризм з багатоденними маршрутами

різної протяжності та категорії складності гірською системою Карпат від Польщі через Закарпаття до с. Румунія (Південні Карпати). З 2010 року в багатьох приватних агросадибах області розпочато роботи зі створення інфраструктури кінного туризму (навчання верховій їзді, прокат породистих коней, маркування радіальних кінно-туристичних маршрутів тощо). Найбільш конкурентоспроможними центрами сільського туризму в Закарпатській області є Воловецький, Міжгірський та Рахівський райони. Для розвитку екоагротуризму у Воловецькому районі створено Асоціацію сприяння розвитку туризму Шипоцького району (89100, м. Воловець, вул. Шевченка, 3/1, тел. (03136) 2-28-81 , 2-23-76). За цією адресою можна попередньо забронювати гірське агроосель в одному з бойківських сіл Воловецького району. А найкращі умови для сільського зеленого туризму – у селах Розтока, Кічерний, Буковець, Перехресний, Пашківці, Збіні, Біласовиця, Тишів, Ялове, Гукливий. У селі Міжгір'я діє обласне товариство сприяння розвитку сільського туризму «Полонина» (90000, с. Міжгір'я, вул. Промислова, 16/2, тел. (03146) 2-10-77), де можна отримати інформацію щодо гірські садиби на будь-який смак. Основними центрами агроекотуризму області є с.Сойми, с.Синевир, с.Подобовець, с.Свобода, с.Береги, с.Мерешор, с.Косів Верх, с.Стригальня та с. село Верх. Бистрий, с.Лісковець. Рахів (90600, м. Рахів, вул. Шевченка, 8, тел. (03132) 2-12-92, e-mail: card@rakhiv.ukrtel.net) працює Рахівське районне агентство агроекотуризму, де можна отримати інформацію про гірські агро- села на будь-який смак. Зараз в агентстві зареєстровано близько півсотні доменів.

Основними центрами агроекотуризму області є с.Ясіня, с.Чорна Тиса, с.Лазещина, розташоване між Карпатською АЕС і Свидовецьким заказником, с.Кваси, с.Лути, с.Говерла. , с.Бребоя, с.Богдан та с.Видричка, що розташовані поруч із Чорногірським масивом Карпатського біосферного заповідника, с.Костилівка та с.Кобилецька Поляна. Цінова політика туристичних продуктів сільського туризму Закарпатської області також диференційована в залежності від регіонів. Так, Берегівський район - вартість номера в закладі сільського туризму коливається в межах 60 гривень за добу, Великоберезнянський - 50-75, Воловецький - 50-150, Іршавський - 30-65, Міжгірський - 75-200, Мукачівський

- 60-150, Перечинський – 30-70, Рахівський – 80-200; Свалявський - близько 60 гривень і в медзакладі - 110-312, Тячівський - 50-75, Ужгородський - 75-100, Хустський - 55-80 гривень за добу. Так, вартість закладів відпочинку та сільського туризму в Закарпатській області коливається від 30 до 150 гривень за добу; одні з найдешевших закладів відпочинку знаходяться у Великоберезнянському, Іршавському та Тячівському районах, тут ціна коливається від 30 до 85 гривень за добу; дорожчі заклади відпочинку сільського туризму розташовані в Хустському, Перечинському та Мукачівському районах, ціна цих закладів становить 60-150 грн./добу; Порівнявши отримані результати з цінами на проживання в санаторно-курортних закладах Закарпатської області, ми виявили, що вони в середньому на 50-150 грн. вищі за ціни на проживання в сільській туристичній місцевості відповідних районів Закарпатської області. Ця цінова характеристика є основним фактором високої конкурентоспроможності осередків сільського туризму Закарпаття на ринку туристичних послуг цього регіону.